



Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-MEN/2016

Warszawa, dnia 7 listopada 2016 r.

Pani Anna Zalewska Minister Edukacji Narodowej

dotyczy: rozporządzenie ws. sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2017 r.

Szanowna Pani Minister

Związek Rzemiosła Polskiego otrzymał w ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2017. Przedmiotowe rozporządzenie odnosi się do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla IST w 2017 r. w tym doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji, wyrażonego m.in. zróżnicowanymi wagami dla wybranych kategorii uczniów i określonych typów szkół.

Projekt rozporządzenia analogicznie jak w roku ubiegłym utrzymuje dwie wysokości wag w przypadku szkół zawodowych:

- ***P 11 - 0,23 - dotyczy m.in. uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w tym na realizację praktycznej nauki zawodu oraz***
- ***P 12 - 0,08 – dotyczy uczniów zasadniczych szkół zawodowych dla dzieci i młodzieży będących młodocianymi pracownikami***

Zastosowanie dwóch zróżnicowanych wag miało miejsce po raz pierwszy w roku ubiegłym i już wówczas nastąpiła fala krytyk dla rozwiązania, które w istocie osłabia kształcenie zawodowe.

O negatywnych skutkach tych decyzji resort edukacji był informowany nie tylko w korespondencji, ale także w ramach regionalnych konferencji, poświęconych planowanym zmianom w edukacji zawodowej, gdzie problem ten często był podejmowany, nie tylko przez przedstawicieli środowiska rzemieślniczego. W czasie tych dyskusji przedstawiciele resortu deklarowali zrozumienie problemu i uwzględnienie wniosku w kolejnym roku budżetowym. Przedstawiony projekt jest ich zaprzeczeniem.

Szanowna Pani Minister

Obecnie 23 089 zakładów rzemieślniczych realizuje przygotowanie zawodowe dla 73 723 młodych osób, które zajęcia praktyczne mają zorganizowane na podstawie umowy o pracę. Z zakresu przedmiotów ogólnych oraz teorii zawodowej uczniowie ci doksztalcają się z reguły w publicznych Zasadniczych Szkołach Zawodowych w klasach wielozawodowych, bowiem tylko w tej formule

możliwe jest organizowanie zajęć praktycznych u pracodawców na podstawie umów o pracę z młodocianymi pracownikami.

Obecnie działają 34 Rzemieślnicze Szkoły Zawodowe (w poprzednim roku przybyły 4 takie placówki), których organem prowadzącym są Izba Rzemieślnicza lub Cech. W szkołach tych łącznie kształcą się ponad 6 tysięcy uczniów.

ZSZ, gdzie realizowana jest praktyczna nauka zawodu u pracodawców to szkoły, w których uczy się nie jednego czy dwóch zawodów, ale nawet kilkunastu zawodów rzemieślniczych. Dla uczniów, po kilku w jednym zawodzie, tworzone są klasy tzw. oddziały wielozawodowe. Oczywiście to pociąga za sobą konieczność realizacji przedmiotów zawodowych w szkole lub poza szkołą w CKU, co rodzi dodatkowe koszty dla szkoły (w CKU koszty: nauki, transportu i wyżywienia poza miejscem zamieszkania; w macierzystej szkole wynagrodzenie nauczyciela przedmiotów zawodowych dla kilku uczniów z oddziału wielozawodowego).

W tej sytuacji, wprowadzona od tego roku obniżona waga w subwencji na uczniów klas wielozawodowych prowadzi do ograniczania kształcenia w tej formule.

Stanowi także zagrożenie dalszej eliminacji w szkołach zawodów unikatowych i niszowych, którym przypisuje się nie tylko znaczenie w kontekście gospodarczym i rynku pracy, ale także zachowania dziedzictwa niematerialnej kultury naszego kraju.

Należy podkreślić, że większość Zasadniczych Szkół Zawodowych prowadzących klasy wielozawodowe, gdzie praktyczna nauka zawodu realizowana jest na podstawie umów o pracę u pracodawców, funkcjonuje poza dużymi aglomeracjami miejskimi, tzw. Polska Powiatowa. Doprowadzenie do ograniczania i likwidacji oddziałów wielozawodowych będzie miało negatywny wpływ na lokalny rynek pracy.

W praktyce przyjęcie dwóch wag dla uczniów tego samego typu szkół prowadzi do wypychania ze szkół zawodowych uczniów, których nauka zawodu jest organizowana na bazie umowy o pracę. Już obecnie na niektórych terenach jest obserwowana niechęć dyrektorów szkół wobec uczniów, którzy zamierzają uczyć się zawodu na bazie umowy o pracę, czasami wręcz dochodzi do zachęcania uczniów i pracodawców do zmiany formy organizacji zajęć praktycznych, tj. rozwiązania umowy o pracę (zawieranej na czas nieokreślony) na rzecz umowy cywilno-prawnej.

W ocenie środowiska rzemieślniczego, zaangażowanego w kształcenie zawodowe utrzymanie dwóch tak zróżnicowanych wag w sposób ewidentny degraduje formę organizacji zajęć praktycznych na bazie kodeksowej umowy o pracę, która jest gwarancją utrzymania zatrudnienia po zakończeniu nauki w szkole.

Nie znajdujemy uzasadnienia dla tej zmiany, bo utrzymanie zróżnicowanych wag z pewnością ciężąco osłabia kształcenie w zawodach rzemieślniczych, które wspomagane jest przez rzemieślnicze szkoły zawodowe.

Pozostawienie tej kwestii bez wnioskowanej zmiany zdecydowanie negatywne dotknie projektowanych szkół branżowych.

Biorąc pod uwagę powyższe - Związek Rzemiosła Polskiego, działając w imieniu ponad 23 tysięcy rzemieślników szkolących uczniów, odwołuje się do deklaracji, składanych przez przedstawicieli Kierownictwa resortu, na spotkaniach

konsultacyjnych zarówno szczebli regionalnych jak też krajowym, w tym w Parlamencie, o konieczności odbudowania kształcenia zawodowego. Przyjęcie przedmiotowego rozporządzenia bez likwidacji wagi P12, na rzecz zastosowania jednej wagi, tak jak miało to miejsce do 2015 r. będzie ciosem, a nie wsparciem kształcenia zawodowego, na co środowisko rzemiosła nie wyraża zgody.

Przedstawiając powyższe wyrażamy nadzieję, że wprowadzane zmiany w edukacji zawodowej będą uwzględniały uznane **rozwiązania, które zostały ukształtowane z udziałem rzemiosła i jego organizacji**, bowiem dobrze sprawdzają się one w ramach, ogólnego systemu kształcenia zawodowego w Polsce.

Z wyrazami szacunku



Jerzy Bartnik
Prezes ZRP